

**VILNIAUS UNIVERSITETO FILOLOGIJOS FAKULTETO
GENERATYVINIO DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO GAIRĖS**

Turinys

1.	Gairių paskirtis	2
2.	Pagrindinės Gairėse vartojamos sąvokos	2
3.	GDI atveriamos galimybės ir pritaikymas	3
4.	Rizikos veiksniai	3
5.	Etiniai GDI naudojimo aspektai	4
6.	Duomenų sauga	5
7.	GDI naudojimo studijų procese principai	5
8.	Rekomendacijos dėstytojams (-oms)	7
9.	Rekomendacijos studentams (-ėms)	10
10.	Baigiamosios nuostatos	11
Literatūra		12
Priedas Nr. 1. GDI naudojimo deklaracija		14
Priedas Nr. 2. Rašto darbo rengimo naudojant GDI modelis		15
Priedas Nr. 3. GDI naudojimo refleksija		16
Priedas Nr. 4. GDI atsparių atsiskaitymo užduočių rengimo medis		18
Priedas Nr. 5. GDI naudojimo taisyklių nustatymo medis		19
Priedas Nr. 6. GDI užklausų rašymo principai		20
Priedas Nr. 7. GDI naudojimo rengiant rašto ir baigiamuosius rašto darbus taisyklės		21
Priedas Nr. 8. Informacija apie GDI naudojimą dalyko apraše		22

1. Gairių paskirtis

Šios Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto (toliau – VU FLF) generatyvinio dirbtinio intelekto (toliau – GDI) naudojimo gairės (toliau – Gairės) skiriamos VU FLF dėstytojams (-oms) ir studentams (-ėms). Siekiama, kad jomis vadovaujantis akademinėje veikloje GDI būtų naudojamas tinkamai ir etiškai. Gairės yra rekomendacinio pobūdžio.

Gairės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus patvirtintomis [Dirbtinio intelekto etiško naudojimo mokslo ir studijų procese gairėmis](#), [Dirbtinio intelekto naudojimo Vilniaus universitete gairėmis](#), [VU akademinės etikos kodeksu](#), [VU Reguliaminu](#), [Vilniaus universiteto akademinės etikos pažeidimų 2026-2028 metų prevencijos planu \(VUAEP PP\)](#), [Russello grupės DI naudojimo principais](#), OECD, UNESCO ir MLA DI naudojimosi gairėmis, moksliniais tyrimais bei gerąja užsienio universitetų praktika. Nei vieno iš minėtų VU dokumentų šios Gairės nepakeičia, bet juos papildo. Gairėse apibrėžiamos dėstytojų bei studentų atsakomybių sritys, teisės ir pareigos, akcentuojama atsakomybė už galutinį rezultatą, nustatomos etiško elgesio ir duomenų apsaugos taisyklės. VU FLF gairėmis siekiama užtikrinti, kad dirbtinį intelektą (toliau – DI) pasitelkę dėstytojai (-os) ir studentai (-ės) suvoktų DI prigimtį, gebėtų kritiškai vertinti DI ir jo santykį su paties (-čios) dėstytojo (-os) ar studento (-ės) darbu.

Kaip nurodoma Russello grupės dokumente¹, integruojamas į edukacijos procesą GDI turi potencialą iš esmės pagerinti dėstytojų praktiką ir studentų (-čių) mokymosi patirtį, padėti studentams (-ėms) įgyti ateities veikloms reikalingų gebėjimų, o dėstytojams (-oms) atverti galimybes inovatyviems dėstytojų metodams kurti. Tačiau, kaip nurodoma minėtame dokumente, visos suinteresuotos pusės turi suvokti ir potencialias problemas, galinčias kilti GDI taikant edukacijos procesuose, susijusias su asmenų privatumu ir duomenų apsauga, tendencingu informacijos interpretavimu, etika, plagiatu ir pan. UNESCO dokumente² pabrėžiama, kad edukacinėje veikloje būtina laikytis į žmogų orientuoto požiūrio (angl. *human-centred approach*), t. y. skatinti ir plėtoti žmogaus gebėjimus bei užtikrinti efektyvų „žmogaus ir mašinos“ bendradarbiavimą (angl. *human-machine collaboration*) gyvenime, mokyme(si) ir darbe.

2. Pagrindinės Gairėse vartojamos sąvokos

Šiose Gairėse vartojamos tokios pagrindinės sąvokos:

Bakalauro baigiamasis darbas: konsultuojantis su darbo vadovu savarankiškai parengtas tiriamasis darbas, rodantis studento (-ės) gebėjimą atlikti I studijų pakopos reikalavimus atitinkantį humanitarinį (filologinį ar tarpdalykinį) tyrimą).

BEKM: [Bendrieji Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenys](#) (Council of Europe 2001; į lietuvių kalbą išversti 2008). Šiame dokumente vadovaujamas vėlesne versija [Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume](#) (Council of Europe 2020).

¹ Russell Group Principles on the Use of generative AI in education.
<https://www.russellgroup.ac.uk/sites/default/files/2025-01/Russell%20Group%20principles%20on%20generative%20AI%20in%20education.pdf>.

² Guidance for generative AI in education and research – UNESCO Digital Library.
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693>.

Dirbtinis intelektas (DI): tai sistemos, galinčios atlikti užduotis, reikalaujančias žmogaus intelekto. Jos apima kalbos supratimą, mokymąsi, problemų sprendimą ir sprendimų priėmimą, bet tuo neapsiriboja.

DI asistentas: DI sistema, kuri, naudodama išsaugotą kontekstą (istoriją), gali padėti atlikti užduočių seką.

Generatyvinis dirbtinis intelektas (GDI): tai technologija, kuri kuria naują turinį įvairiu formatu: natūralia kalba parašytais teksta, vaizdais (fotografijomis, skaitmeniniais piešiniais ir pan.), vaizdo įrašais, muzika ir t. t.

Magistro baigiamasis darbas: konsultuojantis su darbo vadovu savarankiškai parengtas tiriamasis darbas, rodantis studento (-ės) gebėjimą atlikti II studijų pakopos reikalavimus atitinkantį humanitarinį (filologinį ar tarpdalykinį) tyrimą.

Rašto darbas: studijuojančiojo (-osios) studijų metu parengtas semestrinis, mokslo tiriamasis ar gretutinių studijų krypties baigiamasis projektas (egzaminas).

Studijų individualizavimo planas: studijų proceso pritaikymas studentams (-ėms), kuriems dėl negalios ar laikino sveikatos sutrikimo kyla individualių su studijų procesu susijusių poreikių.

3. GDI atveriamos galimybės ir pritaikymas

Aukštojo mokslo srityje GDI atveria daug galimybių: jis gali paaiškinti sudėtingus konceptus, padėti pasiruošti atsiskaitymams generuodamas užklausoje nurodyto tipo kartojimo užduotis, padėti kurti suasmenintą ir studentams (-ėms) su negalia pritaikytą mokomąją medžiagą, diferencijuoti ją pagal skirtingus studijuojančiųjų kalbos lygius, kurti vaidmenų žaidimus ir simuliacijas, būti naudojamas vertinimui ir grįžtamajam ryšiui teikti (žr. Perkins et al. 2024). Tinkamai naudojamas kaip grįžtamojo ryšio įrankis, GDI ypač gali padėti kuriant tekstus užsienio kalba: identifikuoti ir paaiškinti gramatikos ir stiliumo klaidas, pateikti komentarų ir pasiūlymų dėl rišlumo, struktūros, argumentavimo, žanro bruožų ir pan. (Hyland 2026) bei sudaryti sąlygas studentams (-ėms) tobulėti ir siekti kokybės. GDI gali funkcionuoti kaip asmeninis mokymo(si) asistentas: šia prasme jis palengvina darbo krūvį dėstytojams (-oms), o studentams (-ėms) suteikia laiko ir trukmės atžvilgiu neribotas individualių konsultacijų galimybes.

4. Rizikos veiksniai

Naudojant GDI studijų metu svarbu įvertinti ne tik šių technologijų teikiamas galimybes, bet ir atsižvelgti į susijusius rizikos veiksnius. Pavyzdžiui, dažnas ir nekritiškas GDI naudojimas gali silpninti kognityvinius gebėjimus ir daryti neigiamą įtaką smegenų veiklai (Kosmyna et al. 2025). Mokymosi procesas neišvengiamai susijęs su kognityvine veikla: jos delegavimas GDI (*cognitive outsourcing*) trumpalaikėje perspektyvoje gali padidinti produktyvumą, tačiau ilginiui galiausiai lemia tai, kad studijuojantieji (-čiosios) taip ir nepasiekia numatytų mokymo(si) rezultatų (Chase, Galvin 2026). GDI gali per kelias minutes sugeneruoti bet kokio pobūdžio turinį, o tai gali sumažinti besimokančiųjų motyvaciją ir turėti neigiamos įtakos kritinio mąstymo gebėjimams (Fan et al. 2025). Be to, intensyviai ir nekritiškai naudojant GDI

tekstams kurti, menksta jų originalumas, prarandamas autorinis ryšys su kūrinium, prastėja gebėjimas prisiminti ar paaiškinti savo paties pateiktą tekstą (Kosmyna et al. 2025).

Kita rizikos veiksnių grupė susijusi su tuo, kad, apibrėžiant GDI naudojimo politiką ir taisykles instituciniu ar pavienių dalykų lygmeniu, pernelyg susitelkiama į GDI sugeneruoto turinio identifikavimą. Pirma, GDI detektoriai yra nepatikimi (Perkins et al. 2025; Atamhenwan 2026), todėl negali būti naudojami kaip akademinės etikos pažeidimo įrodymas. Antra, absoliutus draudimas naudoti GDI neatitinka autentiško, t. y. į įgytų gebėjimų taikymą realų (profesinį) gyvenimą atitinkančiomis sąlygomis orientuoto, vertinimo kriterijų (Dawson et al. 2024). GDI jau šiuo metu yra naudojamas darbo užduotims atlikti: renkant informaciją, generuojant idėjas, tvarkant duomenis, ieškant problemų sprendimų, kuriant tekstus ir kitą skaitmeninį turinį ir pan. Trečia, reikalavimai deklaruoti GDI naudojimą atliekant užduotis ar pateikiant rašto darbus turi priešingą efektą: studentai (-ės) yra linkę (-usios) neatskleisti naudoję GDI, nes baiminasi, kad tai neigiamai paveiks vertinimą (Corbin et al. 2025).

Atsižvelgiant į galimybes, kurias GDI atveria švietimo srityje (Zhu et al. 2025; OECD 2026), bei į tai, kad gebėjimas naudotis dirbtinio intelekto technologijomis yra svarbi ateities darbo rinkos kompetencija (WEF 2025), nėra tikslinga visiškai drausti naudoti GDI studijų metu. Veikiau rekomenduotina, atsižvelgiant į galimybes bei rizikas, integruoti GDI į mokymo(si) procesą, ugdant sąmoningą dėstytojų bei studentų (-čių) požiūrį į šias technologijas bei gebėjimą jomis naudotis. Svarbu, kad GDI nebūtų deleguojama ta kognityvinė veikla, kuri yra susijusi su konkrečiu dalyku ar užduotimi ugdomais gebėjimais. Rekomendacijos studentams (-ėms) ir dėstytojams (-joms) pateikiamos tolesniuose skirsniuose.

5. Etiniai GDI naudojimo aspektai

GDI sprendimai ir jų taikymas turi būti suderinami su demokratinėmis vertybėmis, žodžio laisve ir visuomenės atvirumo principais. GDI technologijos turi būti naudojamos taip, kad būtų užtikrinama žmogaus teisių ir laisvių apsauga, gerbiamas žmogaus orumas, užtikrinamas skaidrumas ir išlaikoma žmogaus viršenybė priimant sprendimus. Naudotojai (-os) turėtų vengti taikyti užklausas, kurios gali sugeneruoti netinkamą, šališką ar žalingą turinį. GDI sistemos turi būti naudojamos taip, kad būtų išvengta žalos žmonėms, aplinkai ir ekosistemoms. Naudojant GDI, taip pat svarbu išsaugoti kritinį mąstymą, minties laisvę ir akademinės etikos vertybes.

GDI technologijos turi būti prieinamos visiems (-oms) studijų ir mokslo proceso dalyviams (-ėms), nediskriminuojant dėl lyties, rasės, socialinės ar ekonominės padėties ir atsižvelgiant į individualius poreikius. Šių Gairių rašymo metu VU užtikrina prieigą vienodomis sąlygomis prie *Microsoft Copilot*. GDI ir jo sugeneruotais rezultatais turi būti naudojamosi atsižvelgiant į akademinės etikos principus. Neetiška pateikti GDI sugeneruotą rezultatą kaip savo (pavyzdžiui, bakalauro ar magistro baigiamuosiuose darbuose, rašto darbuose), nenurodant, kad jį sugeneravo GDI. Taip pat neetiška pateikti GDI iš vienos kalbos į kitą išverstą mokslinį tekstą (straipsnį, rašto darbą) kaip savo autorinį vertimo kalba parašytą darbą, nenurodant, kad vertimas atliktas GDI.

Neetiškai panaudoti GDI rezultatai traktuojami kaip akademinio sąžiningumo pažeidimo atvejai. Klausimus dėl akademinės etikos pažeidimų VU sprendžia Akademinės etikos komisija. Jeigu studijų proceso metu dėstytojui (-ai) kyla įtarimas dėl galimo akademinės etikos pažeidimo, dėstytojas (-a) turėtų parengti laisvos formos tarnybinį pranešimą ir kartu su pranešimą

pagrindžiančia faktine medžiaga pateikti Fakulteto dekanui bei Akademinės etikos komisijos padalinyje pirmininkui.

6. Duomenų sauga

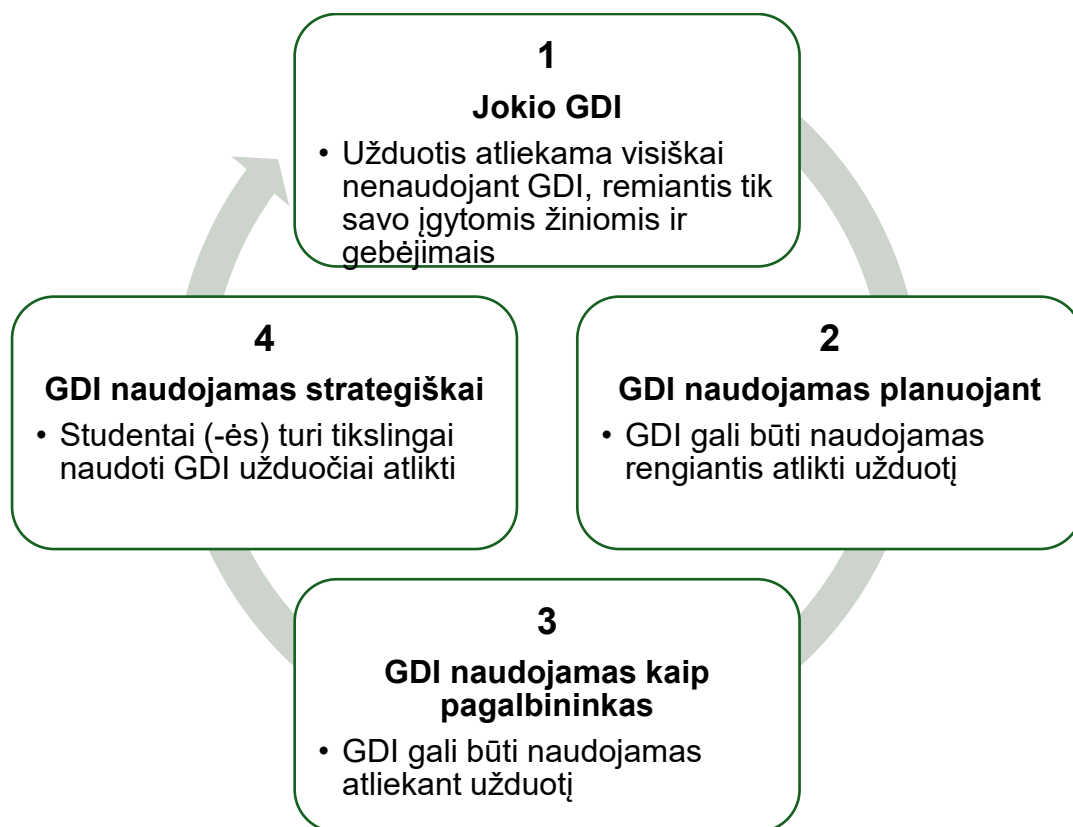
GDI modeliai negarantuoja duomenų saugumo, todėl jie gali būti atskleisti ir (ar) prieinami trečiosioms šalims. Siekiant nepažeisti duomenų saugumo ir asmenų intelektinės nuosavybės teisių, į GDI modelius negalima kelti konfidencialių duomenų ir (ar) informacijos, įskaitant, bet neapsiribojant asmens duomenimis, trečiųjų šalių ar kita jautria informacija, dar nepaskelbtais tyrimų duomenimis. Tyrėjai (-os) bei studentai (-ės), analizuojantys (-čios) konfidencialią ar jautrią informaciją, privalo užtikrinti, kad šie duomenys nebūtų apdorojami GDI įrankiais. Kilus klausimų dėl GDI modelio patikimumo, rekomenduojama pasikonsultuoti su [VU informacinių technologijų paslaugų centru](#). Šių Gairių rengimo metu VU naudojamas „Copilot“, prisijungus su VU paskyra, veikia organizacijos apsaugotoje aplinkoje – tai reiškia, kad su studentų (-čių) duomenimis „Copilot“ galima dirbti saugiai.

Dirbant su GDI, galioja šie duomenų naudojimo principai (Preidys 2026):

- Viešus duomenis (viešai prieinami straipsniai, atviri dokumentai ir pan.) galima naudoti dirbant su bet kuriuo GDI.
- Asmens duomenis, kurie nėra itin jautrūs (vardai, pavardės, el. pašto adresai, pažymiai ir atsiskaitymų rezultatai, vidaus komunikacijos turinys) galima naudoti tik organizacijos saugioje aplinkoje – „Microsoft 365 Copilot“, prisijungus su VU paskyra, taikant prieigos kontrolę.
- Slaptus (konfidencialius) vidinius duomenis (dar nepublikuoti mokslinių tyrimų duomenys, finansiniai ar personalo dokumentai, sutartys ir kiti teisiniai dokumentai ir pan.) galima naudoti tik lokaliai veikiančiuose GDI, taikant infrastruktūros kontrolę ir prieigos segmentavimą.
- Komercinės paslaptis ir itin jautrius duomenis (neatskleistos technologijos, patentuojamos idėjos, konfidencialūs susitarimai, kritiniai saugumo duomenys ir pan.) draudžiama naudoti bet kokiuose GDI.

7. GDI naudojimo studijų procese principai

Šis GDI naudojimo studijų procese modelis parengtas remiantis Perkins ir kt. (2025) pasiūlyta *AI Assessment Scale* (AIAS) – antrąja, pakeista ir patikslinta, versija, pritaikant ją FLF reikmėms.

Paiškinimai

1	Užduotis atliekama visiškai nenaudojant GDI, kontroliuojamomis sąlygomis (pvz., auditorijoje). Atlikdami (-os) užduotį studentai (-ės) gali remtis tik savo įgytomis žiniomis ir gebėjimais, taip parodydami (-os), kad pasiekė dalyko apraše numatytus studijų rezultatus. Tai yra, pavyzdžiui, atsiskaitymai žodžiu, užduotys, testai ir kiti atsiskaitymai raštu auditorijoje, diskusija ar debatai auditorijoje, individualus darbo ar projekto gynimas.
2	GDI pasitelkiamas rengiantis atlikti užduotį: idėjoms generuoti, projekto, rašto darbo etapams ir struktūrai planuoti, galimoms rizikoms identifikuoti, temai suformuluoti ar susiaurinti, tyrimo klausimui suformuluoti, mokslinės literatūros paieškai, galimiems diskusijos, gynimo ir pan. klausimams numatyti. Tačiau studentai (-ės) turi pademonstruoti, kokios buvo pirminės idėjos ir kaip jas toliau išplėtojo, patikslino ir pan. Galima reikalauti pateikti naudotas užklausas (pokalbio su GDI transkriptą), pirmąjį ir galutinį darbo planus, trumpą refleksiją, kokiais GDI pasiūlymais buvo pasinaudota ir kodėl, kokie buvo atmesti ir kodėl, refleksiją apie tai, kaip GDI padėjo ar nepadėjo pasirengti užduočiai.
3	GDI pasitelkiamas užduočiai atlikti. Tokiomis užduotimis siekiama ugdyti studentų (-čių) gebėjimą integruoti GDI sugeneruotą turinį ir savo pačių įžvalgas. GDI nėra tik pasirengimo priemonė – jis gali būti naudojamas atliekant užduotį, tačiau studentas (-ė) prisiima visą atsakomybę už galutinį rezultatą. GDI gali būti pasitelkiamas idėjoms generuoti, mokslinės literatūros paieškai, parengtam tekstui redaguoti (GDI veikia kaip kalbos redaktorius), naudotos literatūros sąrašui tvarkyti, trumpiems tekstams versti ir vertimams redaguoti, vizualizacijoms kurti (schemos, diagramos, iliustracijos ir kt.), tyrimo duomenims

	sisteminti. Taip pat GDI gali būti pasitelkiamas ieškant sąvokų apibrėžčių ir aiškinantis sudėtingus konceptus, padėti rengiant tam tikras (projekto, rašto darbo) dalis, pavyzdžiui, literatūros apžvalgą, tvarkant darbo struktūrą ir jį formatuojant (įskaitant stilių, šriftą, teksto išdėstymą ir pan.), gaunant grįžtamąjį ryšį (GDI veikia kaip recenzentas). Studentai (-ės) turi kritiškai įvertinti GDI sugeneruotus rezultatus ir juos modifikuoti, taip pademonstruodami (-os) dalykines žinias ir gebėjimus, taip pat gebėjimą argumentuoti, analizuoti ir pagrįsti priimtus sprendimus. Galima reikalauti pateikti naudotas užklausas (pokalbio su GDI transkriptą), GDI naudojimo deklaraciją (kokie GDI ir koku tikslu buvo naudoti), refleksiją (ką iš GDI sugeneruoto turinio panaudojo, pakeitė, papildė, atmetė ir kodėl, kaip ir kokuose šaltiniuose tikrino informacijos tikslumą ir pan.).
4	Strategiškai pasitelkti GDI siekiant dalyko apraše numatytų studijų rezultatų: šio tipo užduotimis siekiama ugdyti studentų (-čių) gebėjimą valdyti GDI, kartu demonstruojant kritinį mąstymą ir dalykines žinias. GDI yra sąmoningai pasirinktas užduoties atlikimo instrumentas. Tai gali būti, pavyzdžiui, realaus gyvenimo problemų sprendimą imituojančios užduotys: vertimas, redagavimas ir post-redagavimas, tikslingas tekstų kūrimas GDI įrankiais konkrečiai auditorijai ir tikslui, galutinio produkto (kūrinio) kūrimas naudojant GDI. Šio tipo užduotimis vertinamas ne tik galutinis produktas, bet ir studento (-ės) gebėjimas formuluoti užklausas, vertinti sugeneruoto turinio kokybę, atpažinti klaidas ir pagrįsti priimtus sprendimus. Galima reikalauti pateikti naudotas užklausas (pokalbio su GDI transkriptą), priimtų sprendimų motyvus, tarpinio GDI sugeneruoto ir galutinio produkto palyginimą, refleksiją apie tai, kaip GDI paveikė darbo eigą ir rezultatą.

Kuo daugiau suteikiama laisvės naudoti GDI, tuo aiškiau reikėtų apibrėžti, ką studentai (-ės) privalo deklaruoti, kokia forma turi pademonstruoti savo asmeninį indėlį ir pagal kokius kriterijus bus vertinamas ne tik galutinis produktas, bet ir darbo procesas.

8. Rekomendacijos dėstytojams (-oms)

8.1. GDI naudojimas rengiant dalykų turinį

- 8.1.1. Įvertinkite, kiek ir kaip jūsų jau dėstomame arba ketinamame dėstyti dalyke gali būti naudojamas GDI. Galite vadovautis 7 dalyje pateiktu modeliu. Įtraukite atitinkamą informaciją į dalyko aprašą. GDI naudojimo taisyklės galite suformuluoti kartu su studentais (-ėmis). Pagalvokite, ar ir kaip galėsite patikrinti ir įrodyti, kad taisyklių buvo nesilaikyta. Nustatykite ir šių taisyklių nesilaikymo pasekmes. Jeigu GDI naudoti jūsų dėstomame dalyke negalima arba galima tik tam tikroms užduotims atlikti, įrašykite tai į dalyko aprašą, taip pat nurodydami (-os), kokių žingsnių bus imamasi pažeidus numatytas naudojimo nuostatas.
- 8.1.2. Kalbėkitės su studentais (-ėmis) apie GDI, apie jo suteikiamas galimybes ir keliamus pavojus. Galite naudoti priede Nr. 3 pateikiamus (savi)refleksijos klausimus. Galite naudoti ir [MLA DI naudojimo gairių](#) A priede pateikiamus scenarijus.

- 8.1.3. Jeigu rengiate naują dalyką, GDI gali padėti susisteminti ir į visumą sujungti studijų rezultatus, metodus ir vertinimo formas, taip pat pasiūlyti idėjų dėl atsiskaitymų, vertinimo kriterijų, turinio ir pan.
- 8.1.4. GDI galite pasitelkti mokomajai medžiagai rengti: pratimams, pavyzdžiams, iliustracijoms, vaizdo įrašams, užduotims, pristatymų medžiagai ir pan. generuoti. Tai ypač aktualu mokant kalbų, norint pajvairinti, papildyti naudojamas mokymo priemones ir vadovėlius. Tačiau visada kritiškai įvertinkite sugeneruotą rezultatą.
- 8.1.5. Jeigu reikia, GDI galite pasitelkti mokomajam turiniui pritaikyti ir (arba) individualizuoti: tekstams, užduotims ir pan. supaprastinti (pvz., iš C1 į B1 lygį pagal BEKM), pateikti įvairiais formatais (tekstas, garsas, vaizdas, schemos, infografikai ir pan.). Tai ypač aktualu, jeigu turite studentų (-čių), kuriems (-ioms) studijų procesas pritaikomas pagal studijų individualizavimo planą.
- 8.1.6. Galite GDI įtraukti į mokymo(si) procesą, be kita ko, ugdydami (-os) studentų (-čių) gebėjimą kritiškai, remiantis dalykinėmis žiniomis, vertinti sugeneruotą rezultatą, atlikti informacijos patikrą alternatyviuose šaltiniuose, lyginti sugeneruotus tekstus su savais ir pan.
- 8.1.7. Įtraukite į mokymo(si) procesą gebėjimo rašyti detalias užklausas ugdymą: formuluojant gerą užklausą, reikia dalykinių žinių, ugdomas kritinis (reflektyvus) mąstymas, kūrybiškas požiūris, tiksli ir aiški minties raiška, mokėjimas numatyti (prognozuoti) rezultatą, kitos dalykinės ir bendrosios kompetencijos.
- 8.1.8. Technologijoms vis labiau įsigalint kone visose gyvenimo srityse, auga žmogaus savybių, kurių mašinos negali pakeisti, reikšmė: empatijos, etikos, kritinio mąstymo, autentiško kūrybiškumo, emocinio intelekto. Apsvarstykite galimybę į studijų metodus įtraukti darbą grupėmis, refleksiją ir kitas formuojamojo vertinimo strategijas. Į grupių darbą galima integruoti ir GDI – kaip diskusijų, prielaidų testavimo ir kūrybinių iššūkių partnerį.

8.2. GDI naudojimas vertinant atsiskaitymus

- 8.2.1. Jeigu matote, kad iki šiol naudoti vertinimo metodai, atsiradus GDI, tapo nebetinkami dalyko (modulio) studijų rezultatams išmatuoti, pirmiausia pagalvokite apie galimus alternatyvius pasiekimų vertinimo metodus ir formas.
- 8.2.2. Kritiškai įvertinkite atsiskaitymui pateikiamos užduoties autentiškumą, t. y. sąsajas su realaus gyvenimo situacijomis: kuo užduotis autentiškesnė, tuo mažiau studentai (-ės) yra linkę (-usios) elgtis nesąžiningai (Sotiriadou et al. 2020).
- 8.2.3. Prieš duodami (-os) nekontroliuojamomis sąlygomis atliktiną atsiskaitymo užduotį, atlikite vadinamąjį „ChatGPT testą“: jeigu, užduoties formuluotę kaip užklausą pateikus GDI, GDI sugeneruoja pakankamai gerą rezultatą, užduotį reikia pakeisti.
- 8.2.4. Įvertinkite galimybę rengti atsiskaitymus žodžiu. Tiesa, šiuo atžvilgiu svarbu atsižvelgti į grupės sudėtį: jeigu joje yra disleksijos, glosfobijos ir kt. individualių dėl negalios ar laikino sveikatos sutrikimo kylančių poreikių atvejų, pasiūlykite alternatyvias atsiskaitymo formas. Jas siūlydami (-os) kiek įmanoma užtikrinkite vienodas ir sąžiningas sąlygas visiems (-oms) studentams (-ėms).

- 8.2.5. Kadangi rašymas kontroliuojamomis sąlygomis (auditorijoje) nėra tinkamas sprendimas kuriant ilgesnius ir daug parengiamojo darbo reikalaujančius tekstus, be to, dėl apriboto rašymo laiko (1,5 val.) nepalankesnėje padėtyje atsiduria studentai (-ės), kuriems (-ioms) reikia daugiau laiko mintims susidėlioti, pagalvokite apie mišrias atsiskaitymo formas: savarankiškai rengiama užduotis raštu (ilgesnė esė, rašto darbas, ataskaita ir pan.) ir sakytinė veikla: diskusija, mini-gynimas, mokomoji mini-konferencija ir pan.
- 8.2.6. Rengdami (-os) atsiskaitymus VMA (*Moodle* aplinkoje), užtikrinkite kontrolę: naudokite FLF auditorijų kompiuteriuose įdiegtą *Veyon* ar analogišką programinę įrangą.
- 8.2.7. Įtraukite į atsiskaitymą unikalaus pobūdžio elementus (išvykos, vizitai, praktinės seminarinės veiklos, kviestiniai pranešimai ir pan.), apie kuriuos GDI negali turėti informacijos.
- 8.2.8. Apsvarstykite galimybę pereiti prie proceso, o ne tik produkto (angl. *output*) vertinimo: pavyzdžiui, įtraukite rašymo refleksijos, įskaitant ir GDI naudojimą, užduotis (refleksijos žurnalai, komentarai su konkrečiais įrodymais, pvz., pokalbių su GDI transkriptais ir pan.). Vertinkite ir gebėjimą pagrįsti sprendimus, analizuoti ir taisyti savo klaidas ir pan.
- 8.2.9. Rutininėms vertinimo užduotims galite susikurti asmeninį DI asistentą, pavyzdžiui, specializuotą *Copilot Agent*. Tam reikia apibrėžti jo funkciją, nurodyti kuo tikslesnius ir aiškesnius vertinimo kriterijus ir vertinimo žingsnius. GDI asistentas gali padėti vertinant, pvz., rašto darbus, esė ir pan., bet jis negali pakeisti žmogaus vertinimo.
- 8.2.10. Kilus įtarimui, kad studentas (-ė) atsiskaitymo metu, pažeisdamas dalyko apraše nustatytas atsiskaitymo taisykles, naudojo GDI, kreipkitės į Akademines etikos komisiją dėl akademinės etikos pažeidimo. Tam reikia parengti laisvos formos tarnybinį pranešimą ir kartu su pranešimą pagrindžiančia faktine medžiaga pateikti Fakulteto dekanui bei FLF akademinės etikos komisijos pirmininkui.

8.3. GDI naudojimas moksliniam darbui

- 8.3.1. Visada patikrinkite GDI sugeneruotas citatas ir nuorodas į šaltinius, nes jose gali pasitaikyti netikslumų ir klaidų.
- 8.3.2. Specializuotas GDI (pvz., *Julius AI*, *Kaggle*) arba į atitinkamas programas (pvz., *Excel*) integruoti GDI įskiepai (pvz., *Copilot*, *ChatGPT*) gali padėti atlikti kiekybinę ir kokybinę duomenų analizę.
- 8.3.3. GDI galima naudoti ieškant mokslinės literatūros. Tam ypač naudingi specializuoti GDI, pvz., *Scispace*, *Jenni AI* ir pan.
- 8.3.4. GDI gali veikti kaip asmeninis tyrėjo(s) asistentas – padėti atliekant mokslinės literatūros apžvalgą, analizę ir sintezę, identifikuoti mokslinių tyrimų spragas, tvarkyti surinktus duomenis ir pan. Kuriant savo asistentą, svarbu pasirinkti vieną pagrindinę funkciją, aiškiai apibrėžti jo vaidmenį ir veikimo taisykles. Asistentų pavyzdžiai yra *Copilot Agents*, *ChatGPT GPTs*, *Gemini Gems* ir pan.
- 8.3.5. GDI naudojimą rengiant mokslinį tekstą deklaruokite atsižvelgdami (-os) į konkretaus žurnalo ar leidėjo reikalavimus.

- 8.3.6. Siekiant nepažeisti duomenų saugumo ir asmenų intelektinės nuosavybės teisių, į GDI modelius negalima kelti konfidencialių duomenų ir (ar) informacijos. Analizuojant konfidencialią ar jautrią informaciją, privalu užtikrinti, kad šie duomenys nebūtų apdorojami GDI įrankiais.

9. Rekomendacijos studentams (-ėms)

GDI turi (gali) būti pasitelkiamas kaip pagalbinė mokymosi priemonė, o ne kaip savarankiško darbo pakaitalas. Darbai turi atspindėti akademinį pasirengimą, kritinį mąstymą bei individualius gebėjimus.

Prieš pasitelkiant GDI užduočiai atlikti, rekomenduotina visada išsiaiškinti su dėstytoju (-a) leistinus ir neleistinus GDI naudojimo būdus, taisykles ir šių taisyklių pažeidimo pasekmes. Jeigu abejojate, visada pirmiausia paklauskite dėstytojo (-os).

9.1. GDI naudojimas rengiantis studijų dalyko seminarams ir mokantis papildomai

- 9.1.1. GDI gali paaiškinti sudėtingus konceptus, informaciją supaprastinti, apibendrinti, sukurti vizualizacijas (infografikus), padėti susisteminti jūsų užrašus.
- 9.1.2. Naudodami (-os) GDI, visada vadovaukitės principu „Kieno protas dirba, tas ir mokosi“³: mokytis GDI padeda tik tuomet, kai yra naudojamas pirmiausia kaip instruktorius / korepetitorius ir grįžtamojo ryšio teikėjas.
- 9.1.3. Nepasitikėkite aklai GDI sugeneruotais atsakymais – informaciją visada patikrinkite kituose patikimuose šaltiniuose. Jeigu GDI pateikia nuorodas, atsidarykite jas ir įsitikinkite, kad sugeneruota informacija ir nuorodoje esanti informacija sutampa.

9.2. GDI naudojimas rengiantis dalykų atsiskaitymams

- 9.2.1. GDI paaiškinus atsiskaitymo formą ir reikalavimus, jis gali sugeneruoti bandomųjų testų klausimų ir užduočių.
- 9.2.2. GDI gali padėti rengiant pristatymus (ypač vizualinę formą), bet svarbu, kad pristatymo turinys būtų jūsų autorinis darbas.
- 9.2.3. Rengiantis pristatymui su skaidrėmis (pavyzdžiui, *PowerPoint*), integruotas [*Speaker Coach*](#) ir panašūs įrankiai gali padėti parepetuoti pristatymą, t. y. suteikti grįžtamąjį ryšį apie kalbinę raišką, kalbėjimo tempą ir pan.

9.3. GDI naudojimas rengiant rašto arba bakalauro ar magistro baigiamąjį darbą

- 9.3.1. Rašymas yra analitinio ir kritinio mąstymo forma, todėl labai svarbu užtikrinti, kad išliktumėte tikrąjį darbo autoriumi. Visada pradėkite nuo savo idėjų ir minčių: pasidarykite darbo apmatų, sudėliokite pirmąjį variantą, ir tik tada pasitelkite GDI grįžtamajam ryšiui gauti. Naudodami GDI kaip kalbos redaktorių, užklausoje nurodykite tik pataisyti gramatines klaidas, nes taip išsaugosite savo stilių.
- 9.3.2. Visada patikrinkite GDI sugeneruotas citatas ir nuorodas į šaltinius, nes jose gali pasitaikyti netikslumų ir klaidų.

³ “Whoever does the thinking gets the learning”. Peps McCrea. <https://snacks.pepsmccrea.com/p/cognitive-outsourcing>.

- 9.3.3. Jeigu naudojate GDI ieškodami (-os) informacijos straipsniuose arba straipsnių santraukoms generuoti, visada perskaitykite patį straipsnį, kad įsitikintumėte, jog sugeneruotoje informacijoje nėra klaidų.
- 9.3.4. *Word* ir kitose *Microsoft Office 365* programose integruotas *Copilot* gali veikti kaip kalbos redaktorius ir rašto arba bakalauro ar magistro baigiamojo darbo recenzentas (kritikas), kuris nurodo darbo silpnąsias puses ir pasiūlo, kaip jį patobulinti.
- 9.3.5. Rašto ir bakalauro ar magistro baigiamojo darbo rengimo modelį naudojant GDI žr. priede Nr. 2.
- 9.3.6. Jeigu, rašydamas (-a) rašto arba bakalauro ar magistro baigiamąjį darbą, naudojote GDI, tai reikėtų aiškiai nurodyti paties darbo tekste arba GDI naudojimo deklaracijoje, kurios pavyzdį rasite priede Nr. 1. GDI naudojimo deklaruoti nereikia, jeigu jį pasitelkėte tik gramatikai ir stiliui taisyti, mokslinei literatūrai susirasti arba grįžtamajam ryšiui gauti (kaip rašto darbo recenzentą).
- 9.3.7. Naudojant GDI sugeneruotą tekstą arba jo parafrazę, tokį turinį reikėtų nurodyti bei cituoti panašiai, kaip ir kito autoriaus tekstą. Tais atvejais, kai darbe naudojama tik dalis sugeneruoto didesnės apimties GDI atsakymo į instrukciją, visą sugeneruotą tekstą reikia pridėti darbo prieduose. Visas sugeneruotas tekstas svarbus dėl to, jog GDI kiekvieną kartą generuoja unikalius atsakymus, todėl net pateikus tokią pačią užklausą iš naujo, sugeneruotas tekstas jau bus kitoks. Tokiu atveju tekste pakanka referuoti į priede pateiktą visą tekstą ir jį aprašyti apibendrintai, kaip nurodyta aukščiau pateiktuose pavyzdžiuose. Taip pat GDI sukurto turinio panaudojimas turi būti aprašomas ir literatūros sąrašė: nurodoma įrankį sukūrusi organizacija, teksto sukūrimo data, įrankio pavadinimas bei interneto svetainės adresas. FLF rašto ir baigiamuosiuose darbuose naudojami *Chicago*, *Harvard*, *APA* arba kiti studijų programos rekomenduojami stiliai. Galima pasitelkti ir automatinį literatūros sąrašo įrašo arba citatų tekste [generatorių](#).

10. Baigiamosios nuostatos

Gairės yra nuolat peržiūrimos ir atnaujinamos. Šį procesą pagal poreikį inicijuoja FLF Studijų skyrius. Gairėms peržiūrėti ir atnaujinti Studijų kolegija sudaro darbo grupę.

Literatūra

- Anderson, Daniel J., Watson, C. Edward, Rainie, Lee, and Anderson, Janna. 2025. *AI-U: Student Guide to Artificial Intelligence*. American Association of Colleges and Universities. <https://eric.ed.gov/?id=ED673750>.
- Atamhenwan, Lucky E. 2026. How are combinations of human-written words and LLM-generated words by ChatGPT, Copilot, Gemini and Grammarly detected by Turnitin?. *Education and Information Technologies*. <https://doi.org/10.1007/s10639-026-14049-2>.
- Chase, Anne-Marie, and Galvin, Kelly. 2026. Thinking to Learn: Managing the Risks of Outsourcing to GenAI. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, January, 1–20. <https://doi.org/10.1080/02602938.2026.2620055>.
- Corbin, Thomas, Phillip Dawson, and Danny Liu. 2025. Talk Is Cheap: Why Structural Assessment Changes Are Needed for a Time of GenAI. *Assessment & Evaluation in Higher Education* 50(7), 1087–97. <https://doi.org/10.1080/02602938.2025.2503964>.
- Dawson, Phillip, Bearman, Margaret, Dollinger, Mollie, & Boud, David. 2024. Validity matters more than cheating. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 49(7), 1005–1016. <https://doi.org/10.1080/02602938.2024.2386662>.
- Fan, Yizhou, Tang, Luzhen, Le, Huixiao, Shen, Kejie, Tan, Shufang, Zhao, Yueying, Shen, Yuan, Li, Xinyu, and Gašević, Dragan. 2025. Beware of metacognitive laziness: Effects of generative artificial intelligence on learning motivation, processes, and performance. *British Journal of Educational Technology* 56(2), 489–530.
- Hyland, Ken. 2026. Writing in the AI era: Rethinking writing, research and teaching. *Journal of Second Language Writing*: 101302. <https://doi.org/10.1016/j.jslw.2026.101302>.
- Kosmyna, Nataliya, Hauptmann, Eugene, Tuan, Ye Tong, Situ, Jessica, Liao, Xian-Hao, Beresnitzky, Ashly Vivian, Braunstein, Iris, Maes, Pattie. 2025. Your Brain on ChatGPT: Accumulation of Cognitive Debt when Using an AI Assistant for Essay Writing Task. *arXiv*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2506.08872>.
- LR-DI = Dirbtinio intelekto etiško naudojimo mokslo ir studijų procese gairės. Patvirtintos Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus 2024 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. V-14. <https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/56254af0061111efbcbfb318996800a8>.
- MLA = Modern Language Association, AI and Research Working Group. 2026. *AI and the Humanities: A Framework for Language and Literary Scholarship*. <https://mlaai.hcommons.org/ai-and-the-humanities-a-framework-for-language-and-literary-scholarship/>.
- OECD. 2026. *OECD Digital Education Outlook 2026: Exploring Effective Uses of Generative AI in Education*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/062a7394-en>.
- Perkins, Mike, Furze, Leon, Roe, Jasper, MacVaugh, Jason. 2024. The Artificial Intelligence Assessment Scale (AIAS): A Framework for Ethical Integration of Generative AI in Educational Assessment. *Journal of University Teaching and Learning Practice*, 21(06). <https://doi.org/10.53761/q3azde36>.
- Perkins, Mike, Roe, Jasper, & Furze, Leon. 2025. Reimagining the Artificial Intelligence Assessment Scale (AIAS): A refined framework for educational assessment. *Journal of*

University Teaching and Learning Practice, 22(7). <https://doi.org/10.53761/rrm4y757>. Preidys, Saulius. 2026. *Copilot ir saugus DI naudojimas*. Prezencija.

Russell Group Principles on the Use of generative AI in education.

<https://www.russellgroup.ac.uk/sites/default/files/2025-01/Russell%20Group%20principles%20on%20generative%20AI%20in%20education.pdf>.

Sotiriadou, Popi, Logan, Danielle, Daly, Amanda, & Guest, Ross. 2020. The role of authentic assessment to preserve academic integrity and promote skill development and employability. *Studies in Higher Education* 45(11), 2132-2148, <https://doi.org/10.1080/03075079.2019.1582015>.

UNESCO = Guidance for generative AI in education and research. 2023. *UNESCO Digital Library*. <https://doi.org/10.54675/EWZM9535>.

VUAEPPT = *Vilniaus universiteto akademinės etikos pažeidimų 2026-2028 metų prevencijos planas*. Patvirtinta Vilniaus universiteto senato 2026 m. kovo 17 d. nutarimu Nr. SPN-14. https://www.old.vu.lt/site_files/Etikos_pazeidimu_prevencijos_planas_2026.pdf.

VU-DI = *Dirbtinio intelekto naudojimo Vilniaus universitete gairės*. Patvirtintos Vilniaus universiteto senato 2024 m. birželio 18 d. nutarimu Nr. SPN-54. https://tvs.vu.lt/uploads/DIRBTINIO_INTELEKTO_NAUDOJIMO_VILNIAUS_UNIVERSITET_E_GAIR_C4_96_S_docx_5b3c0af96e.pdf.

WEF = World Economic Forum. 2025. *The Future of Jobs Report 2025*. <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/>.

Zhu, Yinkun, Liu, Qiwen, and Zhao, Li. 2025. Exploring the impact of generative artificial intelligence on students' learning outcomes: A meta-analysis. *Education and Information Technologies* 30, no. 11: 16211–16239. <https://doi.org/10.1007/s10639-025-13420-z>.

Priedas Nr. 1. GDI naudojimo deklaracija

Generatyvinio dirbtinio intelekto (GDI) ir
GDI paremtų technologijų naudojimo rengiant darbą deklaracija*

Autorius (-ė, -iai), rengdamas (-a, -i) šį darbą, [*nurodyti GDI įrankio ar paslaugos pavadinimą*] naudojo [*nurodyti tikslą*]. Pasinaudojęs (-usi, -ę) šiuo įrankiu / paslauga, autorius (-ė, -iai) peržiūrėjo, kritiškai įvertino ir prireikus pataisė turinį. Autorius (-ė, -iai) prisiima visą atsakomybę už pateikiamą darbą.

** Deklaracijos pildyti nereikia, jeigu GDI naudojote bazinėms funkcijoms, pavyzdžiui, gramatikai, ortografijai ar literatūros sąrašui tikrinti, arba kaip grįžtamojo ryšio teikėją (recenzentą).*

Priedas Nr. 2. Rašto darbo rengimo naudojant GDI modelis

Žmogaus ir GDI rašymo ciklas: pavyzdinis modelis

Prieš pradėdami (-os): įsitikinkite, kad suprantate užduotį ir GDI naudojimo taisykles. Jei dėstytojas (-a) leidžia naudoti GDI, nuspręskite, kuriuose rašymo etapuose GDI pagalba bus naudingiausia. .

Jūsų vaidmuo

1 Surinkite informaciją ir parenkite planą. Suformuluokite detalią užklausą paprašydami (-os) **pasiūlyti** tris alternatyvias teorines prieigas ar sprendimo būdus, atitinkančius jūsų planą. Pateikite užklausą keliems GDI.

3 Pasitarkite savo žinias ir geriausius GDI pasiūlymus ir parašykite **pirmą darbo variantą**. Paprašykite kelių GDI jį **kritiškai įvertinti** ir pateikti patobulinimo pasiūlymų.

5 Kritiškai įvertinkite ir kvestionuokite GDI pasiūlymus. Patikrinkite visą informaciją. **Pataisykite** teksto dalis, prireikus prašykite daugiau grįžtamojo ryšio, paprašykite pataisyti kalbą.

7 Užtikrinkite, kad galutinis darbo variantas atspindėtų **jūsų idėjas** ir atitiktų užduoties reikalavimus. Jeigu reikalaujama, deklaruokite, kuriais etapais ir kaip naudojote GDI.

GDI vaidmuo

2 Remdamasis jūsų užklausa GDI sugeneruoja tris alternatyvias, su planu derančias prieigas ar sprendimo būdus.

4 GDI parengia išsamią pirmojo varianto kritiką: nurodo trūkumus, padeda ištaisyti faktines klaidas ar logikos spragas.

6 GDI veikia kaip kalbos redaktorius, pataisydamas rašybą, skyrybą, gramatiką ir citavimo netikslumus.

Šaltinis: Anderson et al. 2025. Lietuviška versija sukurta naudojant *ChatGPT 5.5*.

Priedas Nr. 3. GDI naudojimo refleksija

Šiuos klausimus galima pasitelkti diskutuojant apie GDI naudojimą, atliekant refleksiją (mokymosi stebėseną) po užduoties, kuriai rengiantis arba kurią atliekant buvo naudojamas GDI, kaip įsivertinimo kriterijus (taikant formuojamąjį vertinimą) ir pan.

Sritis	Klausimai studentams (-ėms)
GDI naudojimo pobūdis: bendra refleksija	1. Kokią pagalbą GDI gali suteikti man, kaip studentui (-ei)? 2. Kada ta pagalba perauga į bendraautorystę? 3. Kada bendraautorystė perauga į kognityvinį delegavimą? 4. Kada kognityvinis delegavimas tampa pakaitiniu užduoties atlikimu (angl. <i>proxy performance</i>), kai GDI atlieka visą intelektualinį darbą už mane?
Poveikis mokymuisi	1. Ar, kai naudoju GDI, mane tai skatina mokytis aktyviau, ar priešingai – demotyvuoja ir skatina mažiau stengtis? Kodėl? 2. Ar GDI padeda man geriau suprasti temą, sąvokas, teorijas? 3. Ar GDI padeda man siekti kokybės ir tobulėti? 4. Kada GDI yra tikrai naudingas, o kada labiau trukdo, nei padeda? 5. Kokių žinių ir gebėjimų man dar trūksta, kad galėčiau GDI naudoti efektyviai, kritiškai ir atsakingai?
Mąstymo autorystė	1. Ar bandžiau užduotį pirmiausia atlikti savarankiškai, o GDI pasitelkiau tik grįžtamajam ryšiui? 2. Ar galiu paaiškinti visus savo atsakymus ir atsakyti į klausimus nesiremama(s) GDI? 3. Ar sugebėsiu atlikti panašią užduotį, jeigu GDI nebus prieinamas? 4. Ar GDI padėjo man geriau suprasti temą ir įgyti naujų žinių ir gebėjimų, ar tik pagreitino galutinio produkto sukūrimą?
Sugeneruoto rezultato kokybė	1. Ar esu tikra(s), kad sugeneruotas atsakymas teisingas? 2. Ar patikrinau, ar sugeneruotas atsakymas teisingas? Jeigu taip: kokiuose šaltiniuose? 3. Ar GDI pateikė šaltinius? Ar patikrinau, ar šie šaltiniai tikri, tinkami ir panaudoti tiksliai? 4. Ar turiu pakankamai dalykinių žinių įvertinti sugeneruoto atsakymo (turinio) kokybę? Jeigu ne: kokie šaltiniai ar kieno papildoma pagalba gali man šiuo atžvilgiu padėti?
Etiniai aspektai	1. Ar, prieš naudodama(s) GDI, perskaičiau įmonės ar organizacijos, kuri valdo šį GDI, privatumo politiką? 2. Ar suprantu, kam ir koku būdu naudojama informacija, kurią pateikiu pokalbio su GDI metu? 3. Ar tarp duomenų ir informacijos, kurią pateikiu GDI pokalbio metu, buvo jautrių duomenų? Ar turėjau teisę pateikti šiuos duomenis GDI? 4. Ar GDI naudojau etiškai kitų studentų (-čių), dėstytojo (-os),

	tyrimo dalyvių ar kitų asmenų atžvilgiu?
Komunikacija	1. Ar rašydamas (-a) el. laiškus ir žinutes naudoju GDI? Jeigu taip: kokiam tikslui? 2. Ar GDI padėjo aiškiau, mandagiau, tiksliau arba tinkamesniu stiliumi suformuluoti žinutę? 3. Ar prieš siųsdamas (-a) GDI padėtą parengti žinutę patikrinau, ar ji tiksliai perteikia mano mintį? 4. Ar sugebėčiau tą pačią žinutę suformuluoti savarankiškai be GDI pagalbos?

Priedas Nr. 4. GDI atsparių atsiskaitymo užduočių rengimo medis

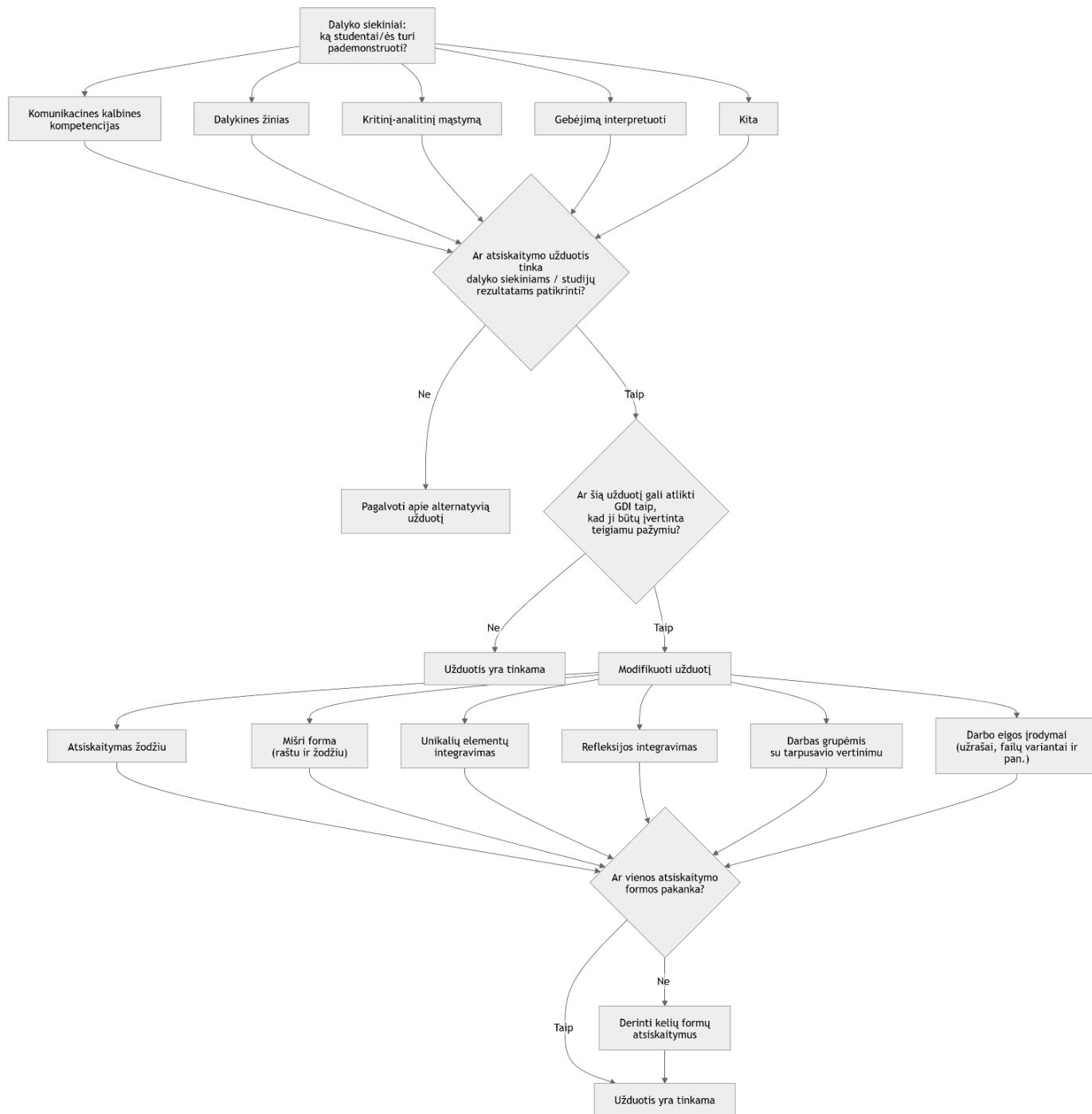

Diagrama sugeneruota naudojant *ChatGPT 5.5*.

Priedas Nr. 5. GDI naudojimo taisyklių nustatymo medis

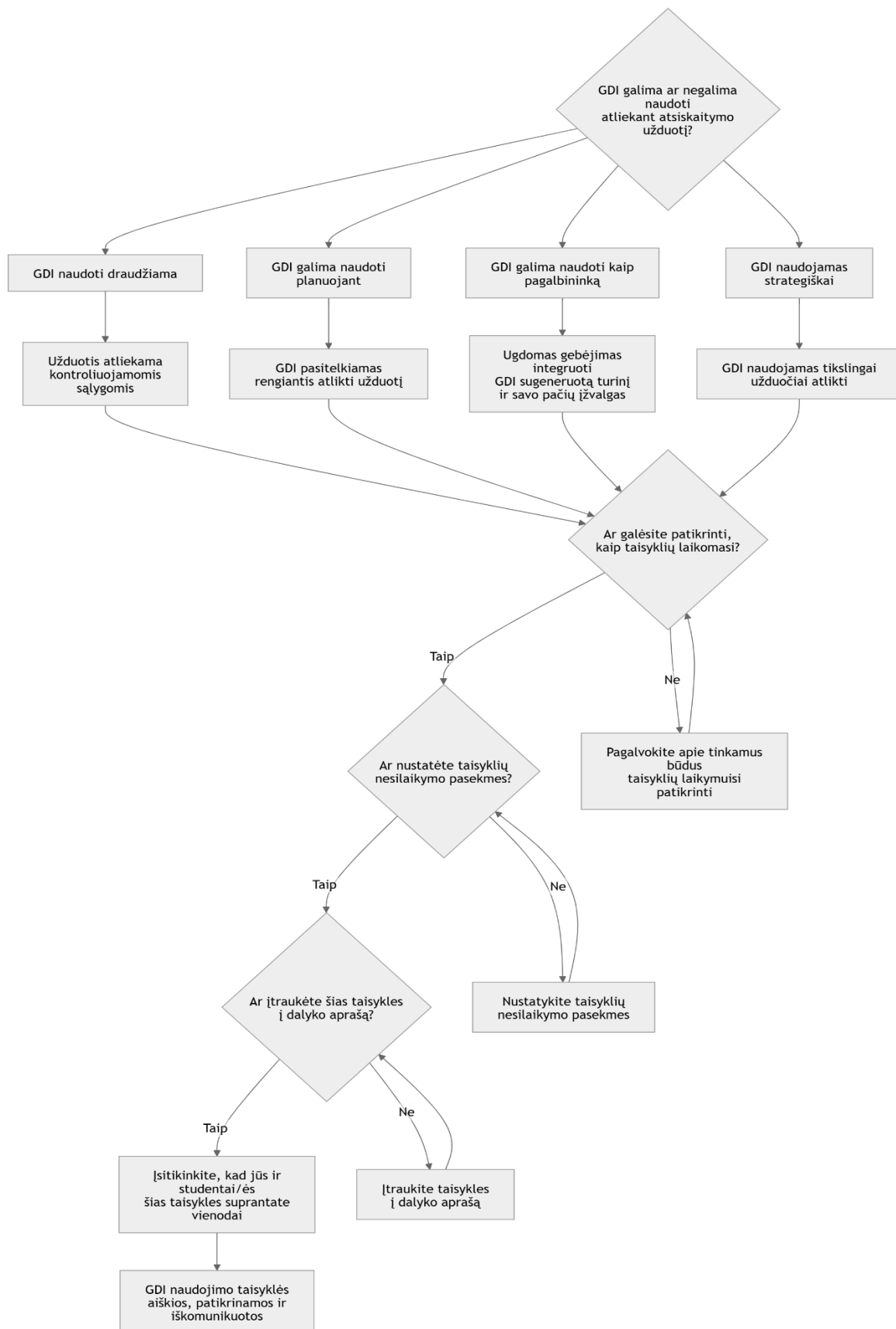

Diagrama sukurta naudojant *ChatGPT 5.5*.

Priedas Nr. 6. GDI užklausų rašymo principai

Kaip rašyti efektyvias GDI užklausas

Kuo aiškesnė ir išsamesnė užklausa – tuo tikslesnis, naudingesnis ir labiau pritaikytas atsakymas.

 Vaidmuo	nurodykite GDI žinių (ekspertizės) sritį (sritis)	Pavyzdžiai • Apšvietos epochos Europos literatūros ekspertas • prancūzų kaip užsienio kalbos ekspertas
 Tikslas	aiškiai įvardykite, ką norite pasiekti – kokio rezultato tikėtės	Pavyzdžiai • Man reikia autentiško sakytinio teksto vokiečių kalba A2 lygiu, kuriame trumpai pristatomas Vilnius
 Užduotis	nurodykite tiksliai, ką GDI turi padaryti, pasirinkite aiškų veiksmąžodį ir konkretų objektą	Pavyzdžiai • Sukurk pratimą / užduotį / bandomąjį testą • Parašyk tekstą apie ... • Įvertink mano toliau pateiktą tekstą, nurodyk taisytinas vietas ir pakomentuok • Parenk planą / schemą ir pan.
 Kontekstas	kuo detaliau apibūdinkite situaciją ir reikalavimus – tai lemia atsakymo kokybę	Pavyzdžiai • besimokančiųjų profilis: studijų sritis, BA ar MA, dalykas, kursas, amžius, kalbinė patirtis ir kt. • ugdoma kompetencija: recepcija / produkcija / interakcija / mediacija (užsienio kalboms); kritinis-analitinis mąstymas, kūrybiškumas, problemų sprendimas ir kt. (bendrosios kompetencijos) • BEKM lygis: A1, A2, B1, B2, C1, C2 • požymiai: ilgis (pvz., 150–200 žodžių), registras (formalus, neformalus), žanras (straipsnis, laiškas, pokalbis, tinklaraščio įrašas, pranešimas ir kt.)
 Atsakymo formatas	nurodykite, kokio formato atsakymo norite	Pavyzdžiai • tekstas • dialogas • darbalapis • lentelė • kortelės • sąrašas • schema (diagrama) • planas • testas (klausimai su atsakymais)
 Kalba	nurodykite atsakymo kalbą, jei ji skiriasi nuo užklausos kalbos	
 Tikslinimo prašymas	Paprašykite GDI, prieš pradėdant vykdyti užduotį, užduoti tikslinančius klausimus	Pavyzdžiai • Prieš pradėdamas vykdyti užduotį, užduok man 3–5 tikslinančius klausimus • Jei informacijos nepakanka – paklausk manęs, ko dar trūksta • Patobulink mano užklausą

Infografikas sukurtas naudojant ChatGPT 5.5.

Priedas Nr. 7. GDI naudojimo rengiant rašto ir baigiamuosius rašto darbus taisyklės

1.1. Rekomenduojame visoms studijų programoms peržiūrėti bakalauro ir magistro baigiamųjų darbų dalyko aprašus, įtraukiant informaciją apie etišką ir sąžiningą GDI naudojimą. Siūlomas tekstas:

Rengiant baigiamuosius bakalauro ir magistro darbus, galioja akademinio sąžiningumo ir etiško darbo su GDI principai (žr. Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Generatyvinio dirbtinio intelekto naudojimo gaires).

Jeigu rašydamas (-a) baigiamąjį bakalauro ar magistro darbą studentas (-ė) naudojo GDI, tai privalo aiškiai nurodyti paties darbo tekste arba GDI naudojimo deklaracijoje. Baigiamųjų darbų gynimo komisija turi teisę patikrinti studento (-ės) darbo autorystę per gynimą. Studentui (-ei) negebant paaiškinti savo baigiamojo darbo teksto, negebant atsakyti į su pateiktu tekstu susijusius konkrečius klausimus, galima darbą laikyti rašytu nesąžiningai, nes neetiškai panaudoti GDI rezultatai arba nenurodytas GDI naudojimas rengiant baigiamąjį darbą traktuojami kaip akademinio sąžiningumo pažeidimo atvejai.

1.2. Rekomenduojame visiems dėstytojams (-oms) peržiūrėti savo dalykų aprašus, prie vertinimo kriterijų įtraukiant informaciją apie etišką ir sąžiningą GDI naudojimą. Siūlomas tekstas:

Rengiant rašto darbą (-us), galioja akademinio sąžiningumo ir etiško darbo su GDI principai (žr. Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Generatyvinio dirbtinio intelekto naudojimo gaires).

Jeigu rašydamas (-a) rašto darbą studentas (-ė) naudojo GDI, tai privalo aiškiai nurodyti paties darbo tekste arba GDI naudojimo deklaracijoje. Vertindamas (-a) rašto darbą, dėstytojas (-a) turi teisę žodžiu ir / arba raštu patikrinti studento (-ės) darbo autorystę. Studentui (-ei) negebant paaiškinti savo rašto darbo teksto, negebant atsakyti į su pateiktu tekstu susijusius konkrečius klausimus, galima darbą laikyti rašytu nesąžiningai, nes neetiškai panaudoti GDI rezultatai arba nenurodytas GDI naudojimas rengiant rašto darbą traktuojami kaip akademinio sąžiningumo pažeidimo atvejai.

Priedas Nr. 8. Informacija apie GDI naudojimą dalyko apraše

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i):	
Kitas / a (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos

Dalyko (modulio) tikslas		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
...									
Iš viso									

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai

Šioje vietoje, atsižvelgdami į dalyko pobūdį, įrašykite, kokių nuostatų laikysitės GDI atžvilgiu vertindami (-os) užduotis ir atsiskaitymus. Pavyzdžiui, kad leidžiama pasitelkti GDI rengiant prezentacijos vizualizacijas ar pan. Visais atvejais remkitės Filologijos fakultete priimtomis GDI naudojimo gairėmis. Galima įrašyti, kad būtina laikytis etiško elgesio, o pažeidę (-usios) etiką studentai (-ės) prisiima atsakomybę, numatytą VU teisės aktuose.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Papildoma literatūra				

--	--	--	--	--